

Ingmar Kåre Nordanger
Mykingvegen 260
5913 Eikangervåg

Referansar:
Dykkar:
Vår: 23/5902 - 23/71495

Sakshandsamar:
Svein Arne Vågane
svein.arne.vagane@alver.kommune.no

Dato:
14.09.2023

Godkjenning av jordtipp på om lag 25 daa og løyve til å fulldyrke om lag 7,5 daa innmarksbeite på gbnr. 209/3 Høyland

Administrativt vedtak: Saknr: 962/23

VEDTAK:

Med heimel i forskrift om avgrensing av ureining § 4-4 gjev Alver kommune Ingmar Nordanger løyve til å fylle opp og planere ut om lag 25 daa på gnr. 209, bnr. 3.

Med heimel i forskrift om nydyrking § 4 gjev Alver kommune Ingmar Nordanger løyve til å dyrke opp om lag 7,5 daa innmarksbeite til fulldyrka jord.

Vilkår:

- Det må berre køyrast til reine jord- og steinmassar frå prosjektet utbygging av gang- og sykkelveg langs E39 Vikane – Eikangervåg eller av andre nærliggjande prosjekt. Det skal etablerast kontroll for mottekne massar som skal vere i tråd med råda i handboka «Jordmasser fra problem til ressurs» frå NLR/NIBIO.
- Areal skal ferdigstillast til fulldyrka jord i samsvar med krav arealressurssystemet AR 5.
- Tiltaket skal gjennomførast i samsvar med planen.
- Tiltaket skal òg gjennomførast i samsvar med «Tekniske retningslinjer for anlegg, drift og vedlikehald av planeringsfelt fastsett av landbruksdepartementet 21. april 1989.
- Planeringsfeltet/jordtippen skal delast i to der fyrste delen vert gjort ferdig for etablering av plantedekke snarast råd.
- Området skal såast til med hurtigveksande vekstar som raigras så snart det er teknisk mogeleg og haldast grønt undervegs i arbeidet så sant det let seg gjere.
- Om det under arbeidet kjem fram kulturminne slik det går fram av saksutgreiinga, må alt arbeid stogkast og Vestland fylkeskommune varslast
- Langs vassdrag med årsikker vassføring skal det stå att ei vegetasjonssone på minimum 6 meter.
- Om ikkje arbeidet er starta opp innan 3 år, fell løyvet bort.

- Tiltaket må vere ferdig innan 5 år frå anleggstart og området planerings- og dyrkingsarbeidet finn stad, skal delast i to delar. Kvar del skal avsluttast så snart det er mogeleg slik det går fram av søknaden.
- Kommunen skal ha skriftleg melding når arbeidet med dei to delane er avslutta.

Saka gjeld

Norsk landbruksrådgiving Vest Sa v/Trygve Torsteinsen søkjer på vegne av Ingmar Nordanger som eig gnr. 209, bnr. 3, om å få dyrka opp om lag 7,5 daa innmarksbeite. Det vert òg søkt om å etablere jordtipp/heving av med opptil 3m på same arealet. I tillegg skal om lag 17,4 daa som i dag er klassifisert som fulldyrka jord også hevast med massar køyrt til utanfrå bruket. Arealet er myrjord som over år har hatt naturleg jordsvinn og er med bakgrunn i dette i ferd med å gå ut av produksjon. Senkinga har òg gjort at det er uråd å drenere området skikkeleg og fleire stader er det fjell i dagen. Tiltaket ligg ikkje så langt frå driftsbygningen på bruket.

Fig. 1. Nordlege del av området, der det meste av arealet er klassifisert som fulldyrka jord og dels innmarksbeite i gardskartet, er i dag nytta som beite. Til venstre ser vi ein veg av noko slett karakter. Dette er ein av vegane rundt området som er nemnt i saksutgreinga. Planen er å auke standarden til veggen etter søknad.

Fig. 2. Sørlege del av området har same arealklassifisering som skildra i fig. 1.

Gnr 209, bnr 3 er i gardskart registrert med 43,2 daa fulldyrka jord, 7,5 daa overflatedyrka jord og 55,9 daa innmarksbeite, i tillegg skog og utmark. Søkjar driv med grovfor og ammekuproduksjon. Dette er ein arealkrevjande produksjon.

Statens vegvesen har i brev av 04.07.23 signalisert at det er av interesse for vegvesenet å levere reine masser frå anlegg i nærleiken av Vikane, men at entreprenør for deira prosjekt er ansvarleg for å avtale levering. Konkret gjeld dette utbygging av gang- og sykkelveg langs E39 Vikane – Eikangervåg. Det kan òg vere aktuelt å ta mot massar frå andre nærliggjande prosjekt.

Tippområdet vil verte delt i to om lag like store felt (12-13 daa) der fyrste del skal gjerast ferdig før ein tek til med andre delen. Gjennomsnittleg høgde på fyllinga er gjeve opp til 2m ferdig sege masse, noko som eit volum på 50.000m³ ferdig sege masse.

Torsteinsen har utarbeidd ein fyldig projektskildring med profildeikningar.

Det må òg søkjast om vegframføring til tipp-/dyrkingsområdet. Nordanger har ikkje sendt inn slik søknad til kommunen. Dette i påvente av utfallet av denne saka. Nordanger har saman med kommunen gått gjennom aktuell trasé for denne vegen. Det er alt søkt Vestland fylkeskommune om avkøyrsløyve til den offentlege vegen.

Området tiltaket skal gjennomførast i, ligg i LNF-område – spreidd næring.

VURDERING:

Søknaden vert vurdert i høve forskrift om nydyrking, forskrift om ureining (bakkeplaneringsforskrifta), naturmangfaldslova og kulturminnelova.

Kommunedirektøren har vurdert om tiltaket krev dispensasjon frå LNF-føremålet i kommuneplanen. Arealet er jordbruksareal i dag og skal berre forbeistrast. Prosjektet er delt i to og første del vil truleg ferdig i ein 3 års periode, men siste del vil trenge litt lenger tid. Utifrå dette er tiltaket i tråd med LNF-føremålet og treng ikkje dispensasjon. Dette er i tråd med kommunen sin forvaltningspraksis. Vidare er det vurdert at det ikkje er naudsynt med søknad etter plan- og bygningslova om vesentleg terrenginngrep/ansvarsrett då påfyllingshøgde ikkje overstig 3 meter og bonden skal sjølv vera ansvarleg for planeringsarbeidet.

I fylgje søknaden er det lagt opp til at jordtippen skal etablerast og drivast i tråd med «Tekniske retningslinjer for anlegg, drift og vedlikehold av planeringsfelt» og i samsvar med faglege råd frå handboka «Jordmasser – frå problem til ressurs».

Tiltaket skal altså delast inn i om lag to like store felt slik at når dei fyrste 12-13 daa er ferdig fylt opp, skal dei gjerast ferdig og såast til parallelt med oppstart påfylling ved det andre feltet. Dette tykkjest vere fornuftig sett frå kommunen sin ståstad då vi unngår opne store sår i landskapet over lengre tid slik at faren for ureining i form av avrenning, vert redusert. I tillegg vert det visuelle inntrykket redusert.

Søknaden legg opp til at det skal køyrast inn reine jord- og steinmassar i tråd med krava til klasse 1 i «Veileder TA 2553/2009 Helsebasert tilstandsklasser for forureinsa grunn».

Tiltakshavar skal òg etablere rutinar for kontroll av masser som vert fylt opp i området. Det skal gjerast i samsvar med råda i handboka «Jordmasser – frå problem til ressurs». Dette vil sikre at utbyggjar har vurdert om det er ureina massar etter definisjonen i ureiningsforskrifta § 2-4. Like eins gjeld dette moglege forekomsatar av framande organismar.

Næraste opne bekk ligg om lag 150 m frå enden av området der tiltaket skal gjennomførast. Bekken er del av Steinslandsvassdraget og endar opp i Osterfjorden ved Eikanger.

Søkjar gjev til kjenne at det ikkje er mogleg å fullt ut eliminere alt av avrenning i høve tiltak som dette. I søknaden er difor tiltak for å redusere faren for avrenning vurdert med fokus på overflatevatn og tilsig frå høgareliggjande terreng, lagt vekt på.

- Jordbruksvegen, som er planlagt å liggje rundt feltet, vil skjere av dette vatnet. Då vil berre nedbør som fell rett på tippen kunne gje avrenning. Vidare vil eventuell partikkelavrenning gå om lag 200m gjennom resipient i form av skogkledd myr med vegetasjonsdekke som er skog, «kratt», lyng og mose. Det er slik sett usannsynleg at bekken vil verte påverka av partikkelavrenning.

Andre tiltak mot avrenning vil i utgangspunktet difor ikkje vere naudsynt i fylgje søknaden, men søkjar peikar på fylgjande;

- Eit av måla er å skape eit sjølvdrenerande areal ved hjelp av drenerande undergrunnsmassar. Søkjar syner til at dagens jordbruksareal som er vassjukt, slepp ut meir næringssalt enn eit godt drenert areal. I tillegg vil slike vassjuke areal ha stort utslipp av N_2O .
- Det vert og forslått, som eit avbøtande tiltak mot avrenning, å så til planeringsbeitet med raigras. I tillegg til å redusere faren for avrenning ytterlegare, vil det òg avgrense oppbløming av ugras og minske det visuelle såret/inntrykket av tippen.

Kommunen stør desse tankane.

Kommunen har sjekka det aktuelle arealet i www.naturbase.no og www.artsdatabanken.no og kulturminnesøk er det gjort funn landskapstypen «grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med bebyggelse/infrastruktur» i området for nydyrking/jordtipp. Sjå fig 3 nedanfor. Utover dette er det ikkje gjort noko funn i området.

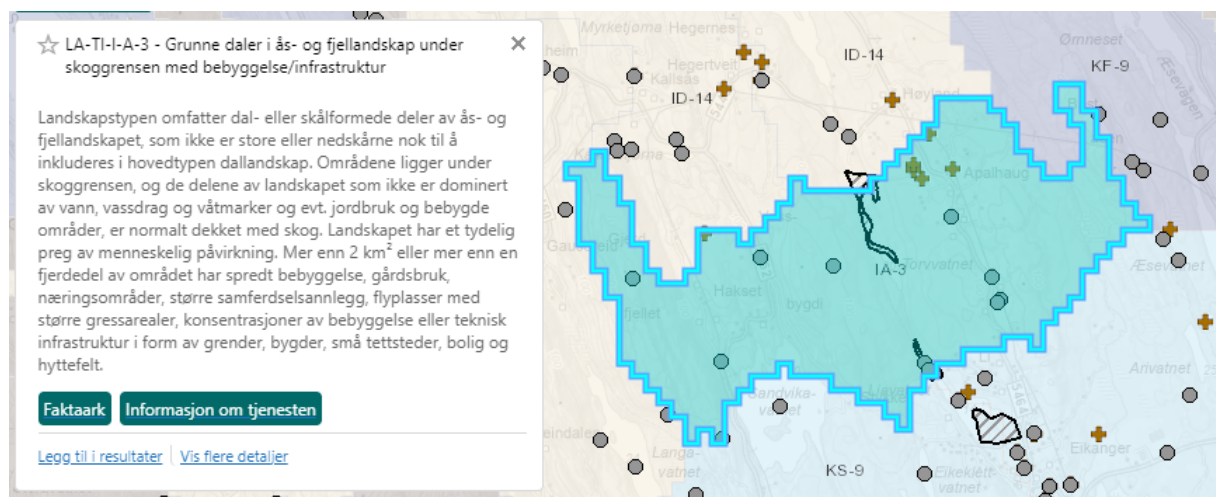

Fig. 3. På Miljødirektoratet sine heimesider ligg området innanfor denne landskapstypen – sjå tekst i figuren.

Saka har òg vore sendt på høyring til Statsforvaltaren i Vestland, Vestland Fylkeskommune internt i Alver kommune, kultur.

Alver kommune, kultur har ikkje merknadar til søknaden.

Vestland fylkeskommune, avdeling for kultur og folkehelse har ikkje kjennskap til automatisk freda kulturminne eller andre verneverdige kulturminne som kan kome i konflikt med tiltaket.

Dei peikar på at dersom automatisk freda kulturminne som gjenstandsfunn, flekkar med trekol eller konstruksjonar vert avdekt under gjennomføring av tiltaket, må dette straks meldast til Vestland fylkeskommune, og arbeidet stansast til funnet er vurdert.

Statsforvaltaren har ikkje kome med attendemelding innan fristen som var sett.

I Miljødirektoratet sitt faktaark 1243/2018 er overskytande jord- og steinmassar frå samferdselutbygging og andre anleggsarbeid normalt og rekna som næringsavfall, og skal i utgangspunktet leverast til lovleg avfallsanlegg eller gjenvinnast. Statsforvalter i Vestland har praktisert at dersom det er mottak frå fleire enn 3-4 stader vil dei vurdere om det trengs tillatelse etter avfallsregelverket. I denne saka er det i første omgang massar frå ny gang og sykkelveg på Eikanger, så opphavsstad for massane er kjent. Det er og vanleg at utbyggar prøvetek massane før anleggsstart. Som det kjem fram av saksutgreiinga er det stort behov for å forbedra jordbruksarealet. Det er vist at det vil gje stor gevinst både miljømessig og økonomisk for bonden. Det er og ein stor samfunnsmessig gevinst ved at ein får kort transport frå anleggsområde til permanent plassering, som gjev mindre klimagassutslepp og mindre slitasje på vegsystem.

Etter kommunen sitt syn er kravet om gjennvinnyttig til nyttig føremål i § 32 i ureiningslova oppfylt. *Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avallet blir brakt til lovlig avfallsanlegge eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville ha blitt brukt.* Søkjar bør merka seg at dersom det seinare skulle vera aktuelt å ta i mot massar frå fleire enn 4 prosjekt må søknaden sendast til Statsforvaltar for vurdering etter deponiforskrifta.

Slike søknadar skal som nemnt vurderast etter naturmangfaldslova §§ 8-12 jf. § 7. Ut frå det som kjem fram ovanfor finn vi at kravet om kunnskapsgrunnlaget i naturmangfaldslova § 8 er godt nok til å fatte vedtak. Vidare er «føre-van» prinsippet teke i vare med det kunnskapsgrunnlaget som ligg føre, slik intensjonane i naturmangfaldslova § 9 føreset. Vi kan heller ikkje sjå at den samla byrda for økosystemet er nemneverdig lidande jf. naturmangfaldslova § 10. Vegen er avgrensa i omfang og gjev heller ikkje, etter kommunen sitt syn, nemneverdige ulemper og gjev slik sett best mogleg lokalisering jf. naturmangfaldslova §§ 11 og 12.

Alver kommune har fokus på at overskotsmassar skal verte brukt til nytte for samfunnet og då særleg landbruket. God bruk av overskotsmassar er òg positivt om vi knyter det opp mot eit miljøperspektiv. I denne saka vil det vera stor nytte for dette bruket å få eit lettdrive jordbruksareal som kan gje monaleg større avlingar. Kort avstand til driftsenter gjev både mindre transport og miljøgevinst i høve til utslepp. Anleggsvegane rundt tippen kan etterpå nyttast til interne driftsvegar som vil gje mindre jordpakking, tråkkskader, avrenning og utslepp, og ikkje minst meir inntekt til bonden i form av auka avling. I ammeku produksjon er nok grovfor både slåttemark og beite ein viktig faktor for ei økonomisk god drift. I dette området er det ikkje andre jordtippar tilgjengeleg som kan ta i mot massar av slikt omfang. Sjølv om jordpåfylling alltid vil medføra ein del ulemper er nytten for gardsdrifta stor, og for samfunnet vil permanent plassering av overskotsmassar, kort transport og nyttig føremål vera ein gevinst.

Sidan prosjektet er så omfattande, er det naturleg å setje ein noko lenger arbeidsfrist for ferdigstilling enn 3 år som er vanleg i slike tilfelle. Kommunen meiner 5 år vil vere høveleg.

Regelverk

- Forskrift om nydyrking
- Forskrift om begrensing av forurensing
- Naturmangfaldslova
- Forvaltningslova
- Offentleglova
- Kulturminnelova

Mynde

Saka er handsama og avgjort administrativt i medhald av delegert mynde, jf. kommunelova § 23 nr. 4 og gjeldande delegeringsreglement.

Klage

Vedtaket er eit enkeltvedtak etter reglane i lov om offentleg forvaltning (fvl). Vedtaket kan klagast på til kommunen, jf. fvl. §§ 28-36. Klagefristen er 3 veker, jf. fvl § 29 (1). Det er nok at klagen er postlagt innan fristen går ut. Klagen skal sendast skriftleg til kommunen. I klagen skal det gå fram kva det vert klaga på i vedtaket, og kva endringar ein ynskjer. Klagen skal grunngjevast.

Før det kan reisast søksmål om vedtaket er gyldig eller krav om erstatning, må høve til å klage på vedtaket vere nytta fullt ut, jf. fvl. § 27b.

Ved all vidare kontakt i denne saka, ver venleg og referer til saknr.: «23/5902»

Med venleg helsing
Alver kommune, Landbruk

Laila Bjørge
Avdelingsleiar

Svein Arne Vågane
Rådgjevar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Kopi til:

Norsk Landbruksrådgiving Vest Sa Avd
Fana

Mottakarar:

Ingmar Kåre Nordanger

Mykingvegen 260

5913

Eikangervåg